

Nalaten en schenken

maandag
7 september 2015

P3

Erven zonder ruzie, u hebt het zelf in de hand

P5

Europese erfregels vereenvoudigd

P7

De tarieven voor belastingvrij schenken

P7

Nalaten aan het goede doel

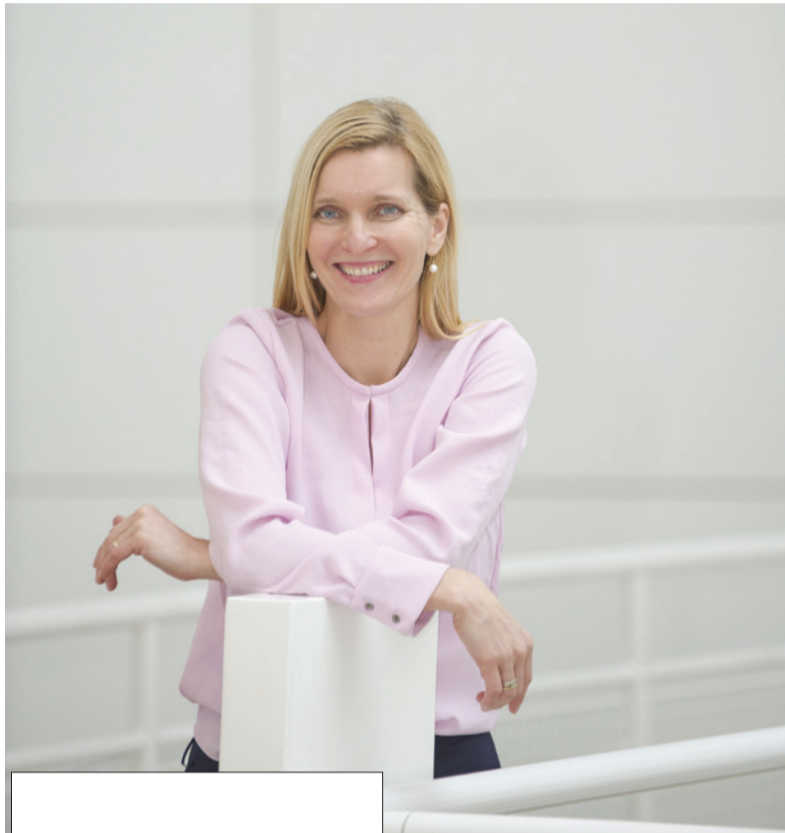
“
Het Spaanse erfrecht
geldt automatisch
wanneer iemand in
Spanje zijn hoofd-
woonplaats heeft”

Voorwoord

De enige twee zekerheden van het leven

Benjamin Franklin, een van de stichters van de Verenigde Staten van Amerika, schreef in 1789 dat er in het leven niets zeker was behalve de dood en de belastingen. Hij had gelijk! En sterker nog: deze twee vallen zelfs samen. Want naast de vele belastingen die we tijdens het leven moeten betalen, kennen we ook de erfbelasting die ten gevolge van iemands overlijden wordt geheven.

Nora van Oostrom
Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

Denk na over uw wensen, bespreek deze met uw naasten en leg het vast in een testament.”

Toch willen veel mensen niet stilstaan bij deze zekerheden. Ze stellen het regelen van de zaken die hiermee te maken hebben het liefst zo lang mogelijk uit. Voorbeelden hiervan zijn er genoeg. Zo zijn er veel samenwoners die niets op papier hebben gezet. Ze hebben vaak samen een huis en een hypotheekschuld, en steeds

vaker ook kinderen. Ze weten best dat er officieel niets geregeld is, maar gaan er vanuit dat er niets zal gebeuren. Maar overlijden of uit elkaar gaan plan je meestal niet.

Erfenis

Ook in andere levensfasen zijn er dingen die je kunt regelen. Zo sprak ik onlangs een ouder echtpaar dat hun kinderen best alvast een voorschot wilde geven op de erfenis door schenkingen te doen. Het kwam er maar niet van. Hetzelfde gold voor vrienden, ouders van jonge kinderen. Zij hadden al wel een voogd op het oog voor hun kroost, maar in de drukte van alle dag kwamen ze er maar niet toe om het vast te leggen. Situaties die ons allemaal heel bekend voorkomen en heel begrijpelijk zijn, maar ook zorgelijk. Iedereen heeft wel een verhaal waarin iemand volstrekt onverwacht overlijdt of door een ongeluk in coma raakt. Denk aan bekende personen als prins Friso of Michael Jackson. Maar ook in uw eigen kring kent u vast wel voorbeelden van volslagen onverwachte tragedies. Ieder jaar overlijden er in Nederland meer dan 140.000

personen. Dat zijn er zo'n 385 per dag en al hun nabestaanden krijgen te maken met de gevolgen ervan. Het is dus belangrijk om de zaken in eigen hand te houden en goed uw wensen op papier te zetten, om te voorkomen dat de afwikkeling moeizaam loopt. Want denk maar niet dat stickers achterop de klok voldoende zijn om vast te leggen wie deze krijgt! Degene die de sticker het eerst vindt, kan bepalen of deze blijft zitten! Denk ook niet dat als u aan iedereen vertelt wat u wilt regelen, dat het dan rechtsgeldig is. Kortom, denk na over uw wensen, bespreek deze met uw naasten en leg het vast in een testament. Wilt u bijvoorbeeld zeker weten dat wat uw kinderen van u erven niet naar de aangetrouwden – de 'koude kant' – gaat? Leg het dan vast! Hetzelfde geldt als u niet wilt dat uw erfenis via uw kinderen bij hun ex-partner terecht komt. Of als u iets wilt vastleggen voor bijzondere familiestukken of goede doelen. Voor een vakantiehuis in het buitenland, waar mogelijk heel andere erfrechtregels gelden. Of voor een stiefkind dat u als eigen kind wilt behandelen.

Partner

Wat als u na uw partner komt te overlijden? Of u tegelijkertijd overlijdt? Er zijn talloze situaties denkbaar waarin het van groot belang is de zaken goed te regelen. Ook als het gaat om het schenken of een lening aan bijvoorbeeld kinderen of kleinkinderen moet u er tijdig bij zijn en de fiscale regels in acht nemen. Wilt u dat de schenking wordt gezien als een voorschot op de erfenis en dat bij overlijden de zaken nog worden 'gelijkgetrokken'? Weet u hoe de schenking fiscaal worden behandeld? Wilt u voorwaarden verbinden aan de schenking, zoals een bepaalde manier van besteden? Wilt u de schenking kunnen terugdraaien? Het gaat niet vanzelf! De uitdaging is om in actie te komen, om te zorgen dat het wordt geregeld zoals u wilt. In de woorden van de bekende Amerikaanse auteur Stephen Covey: 'De beste manier om je toekomst te voorspellen is haar zelf te creëren'.

Nora van Oostrom
Koninklijke Notariële
Beroepsorganisatie

05

Inhoudsopgave

- 03 Nalaten aan het Reumafonds
Steeds meer mensen geven 'geormerkt'
- 04 Een op de vijf nalatenschappen eindigt in ruzie
Stel uw wensen helder op schrift
- 05 Nieuw Europese erfrechtverordening
Minder drempels bij afwikkeling nalatenschap
- 07 Fiscaal gunstig nalaten en schenken
Maak van uw steun aan goede doelen een aftrekpost
- 07 Josta Rietveld laat geld na aan de Hartstichting
"Ik help zo'n jongen door mijn geld te schenken"

→→→
Gemiddeld
bedrag
Nalatenschap
110.000 euro

→→→ Colofon

Dit is een commerciële bijlage van

CUSTOM
PUBLISHING

Project Manager: Sven Kok
Coördinatie: Loft 238 Tekst & Media
Redactie: Hans Pieters, Paul Poley, Emiel van Dongen
Vormgeving: Lydia de Vries

Voor meer informatie over de themakranten van Custom Publishing of als u zelf een idee heeft voor een uitgave, kunt u contact opnemen met Sales Manager Dennis Lanson, 088 824 2898

07

Nalaten aan het Reumafonds

Het Reumafonds is er voor bijna 2 miljoen mensen met reuma of artrose. Een substantieel deel van de inkomsten komt uit nalatenschappen. Notarieel jurist Margriet Westra is verantwoordelijk voor een correcte afhandeling van de schenkingen via de nalatenschappen.

Het Reumafonds financiert zo'n 60% van het onafhankelijke onderzoek in Nederland, geeft voorlichting aan patiënten en hun omgeving en behartigt de belangen van reumapatiënten in gesprekken met de politiek en bijvoorbeeld zorgverzekeraars.

Margriet Westra zit naar eigen zeggen 'voor 300%' in het Reumafonds. "Mijn taak is dat de uiterste wil wordt gevolgd en ervoor te zorgen dat het geld terecht komt op de plaats waar het was bedoeld door de overledene." Dat vraagt vaak om een actieve rol. "Op het moment dat het Reumafonds recht heeft op een percentage van de nalatenschap, bijvoorbeeld 20%, moet je meebeslissen bij de verkoop van de woning of waardevolle goederen." Ze beschrijft haar rol als een soort van tussenpersoon tussen de overledenen en degene die de nalatenschap moet afhandelen, om te zorgen dat het geld naar het

Reumafonds komt. Naast de afwikkeling van de nalatenschap en toezien dat het geld binnenkomt en op de juiste manier wordt besteed, helpt Westra graag bij het regelen van de nalatenschap. Bijvoorbeeld door ideeën en wensen te bespreken. Onduidelijkheid geeft stress, is haar ervaring. "Stap 1 is een juiste formulering. Het Reumafonds kan het testament vanzelfsprekend niet zelf maken, maar kan helpen bij het formuleren. Het gaat erom dat je geen zorgen meer hebt, omdat je weet dat met de nalatenschap gebeurt wat je graag wilde."

Transparantie

Een trend bij de ondersteuning van goede doelen is dat mensen steeds meer 'geoormerkt' geven, verklaart fondsenwerver Astrid Honing. Mensen willen heel doelgericht weten wat er gebeurt met hun geld. "Een van onze missies is transparantie over de besteding van het geld. Naast onderzoek is

dat persoonlijke voorlichting aan mensen met reuma en hun familie. "Wij zijn expert en onafhankelijk. Wij geven objectieve voorlichting en informatie over de oorzaken en behandelmethode van veel reumatische aandoeningen."

Het Reumafonds verdeelt het onderzoeksbudget door middel van aanvraagrondes waarbij wetenschappers onderzoeksvorstellen kunnen indienen. "De beoordeling van de plannen gaat via een strak stramien en met behulp van externe experts." Mede dankzij de gelden die het Reumafonds uit nalatenschappen verkregen heeft, hebben onderzoekers al diverse doorbraken kunnen realiseren. Bij het 85-jarig bestaan, een aantal jaren geleden, was er een overzicht van hoe mensen vroeger reuma hadden ten opzichte van nu. Mensen met vergroeiingen aan de handen en mensen in rolstoelen. Dan zie je dat er echte stappen zijn gezet. Het fonds kijkt bij

Magriet Westra
BEELD: JEROEN DIETZ

het zoeken naar de oplossing voor reuma over haar eigen grenzen heen en heeft duidelijke doelstellingen voor de langere termijn vastgesteld. Ik weet zeker dat er vroeger of later een medicijn tegen reuma wordt ontdekt.

Een nalatenschap regelen, moet zorgvuldig gebeuren. Het is belangrijk te weten wat de mogelijkheden zijn. Voor vragen of advies kunt u contact opnemen. U kunt ook

de brochure Nalaten aanvragen met alle informatie over nalaten aan het Reumafonds.

"Het gaat erom dat je geen zorgen meer hebt over de nalatenschap"

Belastingvrij schenken

De tijdelijke vrijstelling van 100.000 euro geldt niet meer. Maar er blijven genoeg mogelijkheden over om (klein)kinderen belastingvrij een steuntje in de rug te bieden. U mag jaarlijks:

- 2.111 euro schenken aan iedereen die u een warm hart toedraagt, dus ook de kleinkinderen. De vrijstelling geldt per schenking: u kunt dus meerdere personen belastingvrij blij maken.
- Voor ouders en kinderen geldt een bedrag van 5.277 euro per jaar. Deze vrijstelling geldt voor de (pleeg)kinderen die van hun ouders een schenking krijgen. Het bedrag geldt per kind.

Daarnaast zijn er schenkingen die u maar een keer in uw leven belastingvrij kunt doen. Om gebruik te kunnen maken van deze vrijstellingen moet u aan de volgende voorwaarden voldoen:

- Ouders mogen eenmalig 25.322 euro belastingvrij schenken aan hun kinderen;
- Het kind is tussen de 18 en 40 jaar oud;
- Is het kind 40 jaar of ouder, maar de partner jonger dan 40 jaar? Dan geldt de eenmalige vrijstelling ook.
- Het kind mag daarbij zelf bepalen wat deze met het geld doet.
- Wanneer het meerdere wordt gebruikt voor de financiering van een eigen woning of dure studie, mag het bedrag worden verhoogd tot 52.752 euro.

Feiten en cijfers

De totale inkomsten van de 120 bij goede doelen branchevereniging VFI aangesloten organisaties bedroeg in 2013 **2,3** miljard euro. Dit was **7,8** procent meer dan in 2012.

Van deze inkomsten is ruim **30,8** procent afkomstig van donaties en giften en van nalatenschappen. Aan donaties en giften werd in 2013 een bedrag van **506,8** miljoen euro besteed (+1,5%) en aan nalatenschappen **207,5** miljoen euro (+11%).

De meeste donaties en giften en nalatenschappen worden besteed aan de sectoren gezondheid (respectievelijk **208,5** miljoen euro) en internationale samenwerking (**349,7** miljoen euro). Aan de organisaties in de categorie welzijn en cultuur werd in 2013 met een bedrag van **43,4** miljoen euro bijna 105% meer nagelaten dan in 2012.

Bron: het Goede Doelen Rapport 2014

Onmin om erfenis is te vermijden

Een erfenis zou een cadeautje moeten zijn. Toch leidt de verdeling geregeld tot een conflict. Hoe zorgt u dat de zaken na uw overlijden niet uit de hand lopen?

Chanien Engelbertink
Estate planner

Maak het onderwerp bespreekbaar bij je ouders of grootouders door ze dit artikel voor te leggen”

Chanien Engelbertink helpt als onafhankelijke estate planner bij Van Ewijk Estate Planning om vermogen van generatie op generatie over te dragen, zowel vóór als na iemands overlijden. In de praktijk ziet zij een op de vijf sterfgevallen ontaarden in een conflict. Met de juiste voorzorgsmaatregelen kan het gros van de boedelruzies worden voorkomen. Een van de hoogst oplopende vetes van de

zaken waarvoor estate planner Engelbertink is ingeschakeld, ging over de erfenis van een miljonair. In zijn testament, dat hij had laten opstellen tijdens zijn eerste huwelijk, had hij laten vastleggen dat het geld naar zijn echtgenote ging. Hierdoor visten de kinderen uit dat huwelijk volledig buiten het net. Echtgenote nummer twee – de secretaresse van de miljonair, die vijf jaar ouder

was dan de kinderen – ging er na een uitspraak van de rechter met de volledige erfenis vandoor.

Vastleggen

Het belangrijkste: de zaken helder op schrift stellen. Ook al was het hopeloos gedateerd, de miljonair had tenminste nog een testament. Zo'n 70 procent van de Nederlanders heeft daarentegen nooit de moeite genomen om naar een notaris te gaan. Engelbertink: “Vuistregel is: hoe meer iemand heeft vastgelegd, hoe kleiner de kans op conflicten na zijn overlijden. In een testament kun je een hoop zaken regelen waarvoor je anders aan de wet bent overgeleverd.” Een testament kost al snel enkele honderden euro's. Een codicil schrijven, zo tipt Engelbertink, is gratis. “In dit handgeschreven document kun je bijvoorbeeld vermelden wie er welke spullen krijgt, al moet je geld, auto's en onroerende

goederen per testament regelen. Ook kun je in een codicil opnemen hoe je je begrafenis geregeld wilt hebben en wat je digitale inlogcodes zijn.”

Executeur

De executeur, de persoon die in het testament belast is met de afhandeling van de nalatenschap, is ook een bron van veel erfenisruzies. Bijvoorbeeld omdat de overledene juist de ruziemaker binnen het gezin heeft benoemd. Of iemand die helemaal niets van geld- of belastingzaken weet. “Het is slim om een onafhankelijke persoon van buiten de familie te benoemen en tijdig de wensen met hem of haar door te spreken,” adviseert Engelbertink. Zij raadt haar cliënten altijd aan om eens met de familie om de tafel te gaan zitten. “Tuurlijk, het is lastig om over je eigen einde en erfenis te spreken. Toch kunnen mogelijke onderhuidse spanningen beter op dat moment al boven-

drijven, dan in de nasleep van het overlijden – als de emoties tot een kookpunt komen.”

De gemiddelde nalatenschap in Nederland is zo'n 110.000 euro. Veel geld, waarom heeft het leeuwendeel van de mensen dan zo weinig of zelfs niets geregeld? Engelbertink: “Er rust nogal een taboe op, vooral bij de oudste generatie. Het gebeurt regelmatig dat ouderen bij ons aankloppen met een artikeltje over nalatenschap onder de arm. Mijn tip is daarom: maak het onderwerp bespreekbaar bij je ouders of grootouders door ze dit artikel voor te leggen.”

Hoe meer is vastgelegd, des te minder kans op een conflict”

Weten uw dierbaren wat u wenst?

Weten uw nabestaanden waar uw gegevens liggen als u er niet meer bent? En wat u voor uw huisdier wenst? Via de Hartstichting kunt u dit gratis vastleggen in het erfenisdossier. Denk bijvoorbeeld aan het verdelen van uw persoonlijke bezittingen, het opzeggen van verzekeringen, het stopzetten van abonnementen. Kortom: al die zaken die nabestaanden bij een overlijden moeten regelen.

Vraag nu vrijblijvend het gratis erfenisdossier van de Hartstichting aan. Meer dan 5.000 mensen gingen u al voor. Neem contact op met Esmay Lunes, telefoon 070-3155607, of mail naar erfenisdossier@hartstichting.nl. Of u kunt onderstaande coupon insturen naar de Hartstichting, t.a.v. Esmay Lunes,

Antwoordnummer 300, 2501 VB Den Haag. Een postzegel is niet nodig. Het is ook mogelijk om een digitaal erfenisdossier aan te maken. Zo kunt u altijd en overal bij uw gegevens. Kijk hiervoor op www.hartstichting.nl/erfenisdossier

Ik ontvang graag gratis het erfenisdossier van de Hartstichting.

Naam: _____ M / V

Adres: _____

Postcode: _____ Plaats: _____

Telefoonnummer: _____

E-mail: _____ Geboortedatum: _____

Nieuwe Europese regels over erfrecht

Op 17 augustus 2015 is de Europese Erfrechtverordening in werking getreden. Voortaan kan u bezit in de Europese Unie vererven volgens de Nederlandse regels en uw Nederlandse testament. Voorwaarde is wél dat u in uw testament een rechtskeuze voor Nederlands recht vastlegt. Notaris Renato Zanardi en kandidaat-notaris Dirk-Jan Maasland vertellen welke voordelen dit biedt.

Naar schatting tussen de 800 duizend en 1 miljoen Nederlanders wonen al dan niet permanent in het buitenland. Overlijdt u terwijl u in het buitenland woont, dan krijgen uw nabestaanden te maken met internationaal erfrecht. Dit zijn de eigen regels die elk land hanteert om – in internationale situaties – te kunnen vaststellen volgens de wetten van welk land moet worden bepaald hoe een erfenis of nalatenschap moet worden afgewikkeld. Het vaststellen van de toepasselijke wet is van groot belang voor het uiteindelijke resultaat. In Spanje bijvoorbeeld erven de kinderen vóór de langstlevende partner. Per 17 augustus is het internationale erfrecht veranderd. Door de nieuwe regels kunt u meer grip krijgen op wie uw bezit erft.

Hoofdwoonplaats

Dé vraag waarmee het begint bij erfenissen waarbij buitenslands bezit speelt, is welk rechtsstelsel van toepassing is, vertelt notaris Renato Zanardi van Hak & Rein Vos juridisch adviseurs en notarissen. Vanuit de vestigingen in Benidorm en Marbella adviseert hij pensionado's en andere Nederlanders die voor een plekje onder de Spaanse zon hebben gekozen. Op het eerste gezicht verandert er voor deze groep 'Spaanse'

Nederlanders niet zo veel, constateert hij. "Je kon in je testament altijd al een keuze voor het Nederlandse recht opnemen." Toch heeft de nieuwe Europese Erfrechtverordening (EEV) wel degelijk gevolgen voor Nederlandse ingezetenen aan de costa's die niets hebben vastgelegd in hun testament. "Het Spaanse erfrecht geldt automatisch wanneer iemand in Spanje zijn hoofdwoonplaats heeft. Op grond van de hoofdregel van de EEV wordt dit land dan geacht het land te zijn waarmee iemand op het moment van overlijden de meeste binding heeft", legt Zanardi uit. Hij adviseert Nederlanders die in het buitenland wonen, zich daarom goed te laten informeren over de nieuwe verordening. "Nederlandse pensionado's in Spanje hebben meestal nog steeds de meeste binding met Nederland. Zij zijn vaak amper geïntegreerd, spreken de taal niet, en begeven zich overwegend onder de andere Nederlanders aan de Spaanse kust. Hun kinderen en kleinkinderen wonen in Nederland en zij willen uiteindelijk dus ook dat hun nalatenschap wordt geregeld op de Nederlandse manier."

Langstlevende partner

Het Nederlandse erfrecht is flexibel en geeft de langst-

levende partner een veel sterkere positie dan in de meeste andere landen het geval is. "Daarin loopt Nederland in Europees verband voorop," vertelt Dirk-Jan Maasland van Bluelyn BV. "Van oudsher loopt de vererving langs de lijn van de bloedverwanten: dus eerst de kinderen, dan de rest. In Nederland is daar in 2003 mee gebroken en staat de verzorging van de langstlevende partner voorop." De Nederlander die buiten Nederland woont of daar bezit heeft, heeft nu dus ook de mogelijkheid dat moderne, Nederlandse erfrecht van toepassing te laten verklaren, stelt hij. "Al moet je natuurlijk wel een testament laten maken. Doe je dat niet, dan geldt volgens de verordening het recht van het land waar je het grootste deel van het jaar woont."

Nieuwe situatie

Onder de nieuwe Europese Erfrechtverordening houdt u de touwtjes in eigen hand. "Het grote voordeel is dat u kunt kiezen voor het erfrecht van het land waarvan u de nationaliteit heeft en dat deze keuze nu ook in de rest van Europa wordt erkend", vertelt Maasland. "De meeste Nederlanders die in het buitenland wonen, komen voor hun testament toch naar Nederland. Hoe lang ze er ook wonen. Een testament is iets heel persoonlijks, waarbij je gevoelsmatig kiest voor een Nederlands testament. Daarbij komt dat het Nederlandse erfrecht modern en flexibel is vergeleken met andere Europese landen." De rechtskeuze voor Nederlands recht door een Nederlander wordt sinds 17 augustus ook door de

Renato Zanardi
Notaris

Het Spaanse erfrecht geldt automatisch wanneer iemand in Spanje zijn hoofdwoonplaats heeft"

Dirk-Jan Maasland
Kandidaat-notaris

Van oudsher loopt de vererving langs de lijn van de bloedverwanten: dus eerst de kinderen, dan de rest"

meeste andere landen van de Europese Unie erkend. Dit biedt Nederlanders die al heel lang in het buitenland wonen de zekerheid dat hun testament geldt én ook daadwerkelijk de beoogde uitwerking heeft in die landen. Alleen het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken hebben de verordening niet overgenomen.

Afwikkeling

De keuze voor het Nederlandse erfrecht heeft als bijkomend voordeel dat een Nederlandse notaris de hele nalatenschap kan afwikkelen, ook al woont u in een ander Europees land of heeft u daar bezit. "De EEV-verklaring is in elk land hetzelfde. Hierdoor kunnen erfgenamen met deze EEV-verklaring ook terecht in het buitenland." Zanardi wil graag een hardnekkig gerucht ontkrachten. "Het is absoluut niet waar dat het testament als gevolg van de EEV nu in Spanje, door een Spaanse notaris, moet worden gemaakt. Sterker nog, het is zelfs sterk af te raden. Een Spaanse notaris heeft weinig tot geen verstand van het Nederlandse erfrecht. Ik schat dat zo'n dertig procent van mijn Spaanse praktijk bestaat uit het herstellen van fouten in Spaanse testamenten."

Fiscale gevolgen

De beide notarissen hebben nog een laatste advies. "De nieuwe verordening gaat over het erfrecht, niet over de erfbelasting. Dit laatste blijft een aandachtspunt bij succesplanning. Dat moet je in het testament goed regelen", bena-

drukt Maasland. Ook Zanardi adviseert Nederlanders in het buitenland om de fiscale gevolgen van de rechtskeuze en het testament te laten uitzoeken. "Het gebruikelijke Nederlandse langstlevendetestament pakt in Spanje fiscaal gezien vaak negatief uit. In zo'n testament erft de overgebleven echtgenoot alles. De andere erfgenamen kunnen hun deel pas opeisen wanneer deze echtgenoot is overleden. In Spanje wordt dat fiscaal uitgelegd alsof er slechts één erfgenaam is. Dat betekent dat er maar één vrijstelling kan worden benut, waardoor je al gauw boven die vrijstelling uitkomt. In Nederland wordt dezelfde nalatenschap fiscaal gezien over meerdere erfgenamen verdeeld."

Binding

De nieuwe regelgeving betekent dat u wellicht in actie moet komen. De meeste mensen geven de voorkeur aan een Nederlands langstlevendenbeding, is de ervaring van Zanardi. "Bijna alle Spaanse Nederlanders hebben nog een sterke binding met Nederland en de Nederlandse normen en waarden. De kern van het Nederlandse erfrecht is dat je eerst voor de langstlevende echtgenoot zorgt en dat daarna pas de kinderen aan bod komen. In Spanje komen de kinderen op de eerste plaats: de hoofdregel daar is dat het bezit naar de kinderen gaat. De echtgenoot heeft hooguit een recht van vruchtgebruik." Alle redenen om even stil te staan bij uw nalatenschap en eventueel advies in te winnen bij een notaris.

Aandachtspunten bij buitenslands bezit

1. In het buitenland is de rechtspositie van de langstlevende partner vaak minder sterk.
2. Is de rechtskeuze voor Nederlands erfrecht niet opgenomen in het testament, dan geldt het buitenslandse recht. Dit kan nadelige gevolgen hebben voor de bescherming van de langstlevende partner.
3. Is in het testament vastgelegd dat het Nederlandse recht van toepassing is, dan maakt het niet meer uit in welke EU-landen het bezit zich bevindt (met uitzondering van het Verenigd Koninkrijk, Ierland en Denemarken).

Meer informatie vindt u op
notaris.nl/europese-erfrechtverordening.

Gunstig schenken of nalaten aan het goede doel

Goede doelen kunt u op verschillende manieren steunen. Bijvoorbeeld door los en eenmalig te schenken of door een maandelijks bedrag over te maken. Een andere mogelijkheid is om een deel van de erfenis na te laten aan een of meerdere goede doelen. Beide opties leveren zowel de schenker als het goede doel mogelijk de nodige fiscale voordelen op.

U kunt op twee manieren schenken aan een goed doel: eenmalig en periodiek. Voor beide vormen geldt dat ze alleen fiscaal aftrekbaar zijn als het goede doel een algemeen nut beoogde instelling (ANBI) of een steunstichting sociaal belang behartigende instelling (SBBI) is. De ANBI hoeft over de schenking geen schenkbelasting te betalen.

Drempelbedragen

Wie niet periodiek aan een goed doel schenkt heeft te maken met drempel- en maximumbedragen: als drempelbedrag voor losse schenkingen geldt 1% van het drempelinkomen en dit bedrag moet minimaal € 60 zijn. Het drempelinkomen is het totaal van de inkomsten en aftrekposten in box I, II en III (exclusief een eventuele persoonsgebonden aftrek). Hogere bedragen dan de drempel mag u aftrekken tot een maximum van 10% van het drempelinkomen. Een schenking aan een culturele ANBI mag u tot 2017 voor 125% aftrekken van uw inkomen, met een totaal maximumbedrag van € 1250 per jaar. Periodieke schenkingen kunt u voor 100% aftrek-

ken van de inkomstenbelasting en hierbij geldt geen maximum. De Belastingdienst stelt wel een aantal eisen. De schenker moet ten eerste vijf achtereenvolgende jaren min of meer hetzelfde bedrag aan de organisatie schenken. Ten tweede mag het goede doel hiervoor geen tegenprestatie leveren. De schenker moet ten derde minimaal achttien jaar oud zijn. Tot slot moet de partner van de schenker in het geval van een huwelijk of partnerschap bijna altijd toestemming verlenen voor de schenking. Wie overweegt om bijvoorbeeld een schenking van € 500 aan een goed doel te doen kan dit bedrag ook opknippen in 5 jaarlijkse termijnen van € 100 (vast te leggen in een overeenkomst!) en zo het bedrag in vijf jaar voor 100% aftrekken van de belasting. Een voorbeeldovereenkomst kunt u downloaden op de website van de Belastingdienst.

Erfgenaam of legaat

Wie een bedrag wil nalaten aan een of meerdere goede doelen kan dit alleen doen via een testament. Bij een testament benoemt u vaak een executeur

Een jongetje uit Madagascar
BEELD: UNICEF

om te zorgen voor een goede afwikkeling van een nalatenschap, iets wat gemiddeld anderhalf jaar in beslag neemt. U heeft de mogelijkheid om een goed doel als erfgenaam te benoemen of een instelling een legaat te geven. Een legaat kan een geldbedrag zijn, maar ook een huis, een aandelenportefeuille of een waardevolle verzameling van bijvoorbeeld auto's of kunstwerken. De instelling zal de meeste goederen snel liquide willen maken om het geld te kunnen gebruiken voor hun doelstellingen. Een goed doel met de ANBI-status is vrijgesteld van erfbelasting. Het geld of de bezittingen die u aan hen nalat kunnen zij dus volledig gebruiken om hun doelstellingen te bereiken.

“Ik realiseer me dat ik zo'n jongen kan helpen”

“

Ik ben helemaal alleen. Ben ongehuwd, heb geen kinderen en geen verdere familie”

Ingewikkeld is het niet, buitengewoon nuttig is het wel: het opnemen van goede doelen in uw testament. Zo kunt u ook na uw overlijden bijdragen aan een betere wereld. Josta Rietveld (69) maakte een bewuste keuze om geld na te laten.

“Ik ben helemaal alleen. Ben ongehuwd, heb geen kinderen en geen verdere familie. Hoewel ik volop geniet van het leven en veel reis, vind ik het fijn en belangrijk om geld aan goede doelen te schenken. Dat doe ik nu al via notariële schenkingen, maar ook heb ik tien specifieke doelen in mijn testament laten zetten.” Aldus Josta Rietveld, die haar testament al vóór haar 65ste verjaardag heeft laten opmaken.

Aangrijpend

De tien gekozen organisaties zijn goede doelen waar Rietveld al langer aan schenkt, en die het geld gebruiken voor bijvoorbeeld bescherming of onderzoek. “Dan moet je denken aan onder andere het Wereld Natuur Fonds, het Rode Kruis, de Nierstichting, het Leger des Heils en de Hartstichting. Heel uiteenlopende goede doelen dus.” Om er eentje uit te lichten: waarom de Hartstichting? Josta Rietveld: “Ik was eens uitgenodigd voor een heel interessante lezing van de Hartstichting in een Utrechts ziekenhuis. Daar sprak ik een jonge man, die een

‘steunhart’ had en in afwachting was van een harttransplantatie. Erg aangrijpend. Ik realiseerde me toen dat ik zo'n jongen zou kunnen helpen door mijn geld te schenken.”

Uit haar directe omgeving krijgt Rietveld wel eens te horen of ze dat nou wel moet doen, zo veel geld nalaten aan goede doelen. “Er blijft altijd een hoop geld aan de strijkstok hangen, je giften worden niet of niet goed besteed, dat soort geluiden. Maar ik ben goed van vertrouwen, heb de indruk dat er écht goede dingen worden gedaan met mijn geld. Ik geef dus gewoon!”

Snel geregeld

Op de vraag of het opnemen van goede doelen in je testament ingewikkeld is, antwoordt Josta Rietveld resoluut: “Welnee. Ik heb eerst een lijst gemaakt van de doelen die ik zou willen opnemen. Daarmee ben ik naar mijn notaris gegaan. En daar was het heel snel geregeld. De goede doelen zijn vervolgens op de hoogte gebracht. Ik heb overigens niet aangegeven waarvoor de organisaties mijn geld zouden moeten aanwenden. Wat mij betreft mogen ze dat helemaal zelf beslissen.”

Coöperatie DELA

Wat je meegeeft, is wat je straks achterlaat

Jos (53) en Karin (51)* zijn dertig jaar getrouwd en ouders van Isa (16) en Sam (25). Ze hebben geen testament en hebben altijd gedacht: “Wat er ook gebeurt, wij regelen dat onderling.” Door het onverwachte overlijden van een goede vriend, zijn ze aan het denken gezet: “Tegen hoeveel onvoorziene problemen lopen wij en onze kinderen in de toekomst aan als we niks laten vastleggen?”

TEKST: MANON DE HEUS

Jos en Karin hebben een verzekering bij coöperatie DELA en kunnen daarom kosteloos informatie inwinnen. Ze stellen vier vragen aan Judith van Gerwen-Opdenakker, consulent bij coöperatie DELA.

“Wat gebeurt er met onze minderjarige dochter als we onverwacht komen te overlijden?”

“In het geval van minderjarige kinderen is het aanwijzen van een voogd van groot belang. Je doet dat in een testament of bij de rechtbank en voorkomt zo dat de rechter bij onverwacht overlijden (van beide ouders) zelf iemand aanwijst. Bij het opstellen van een testament kun je naast de naam van de voogd een (onbeperkt) aantal wensen laten opnemen. Isa is 16, dus in haar geval kan het wenselijk zijn een voogd te benoemen die in dezelfde woonplaats woont. Ze kan dan haar middelbare school afmaken en in de buurt van haar vriendinnen

en broer blijven. Daarnaast kan een bewindvoerder worden aangewezen die Isa's geld beheert tot ze 22 of 23 jaar is.”

“Het grootste deel van ons spaargeld zit in ons huis van €300.000, dat bijna hypotheekvrij is. Hebben de kinderen recht op hun erfenis als een van ons tweeën overlijdt? En, hoeveel belasting moeten zij daarover betalen?”

“De totale hoogte van de erfenis is in dat geval €150.000. Verdeel je dat bedrag over drie erfgenamen, dan kom je uit op een erfenis van €50.000 voor zowel Isa als Sam. De eerste €20.047 zijn belastingvrij maar over de overige €29.953 moet 10 procent erfbelasting worden betaald. In dit geval is dat €2.995, voor zowel Isa als Sam. Dat bedrag wordt meestal nog wat naar beneden bijgesteld, maar het moet binnen acht maan-

den worden betaald, tenzij er uitstel wordt verleend. Omdat Isa en Sam de daadwerkelijke erfenis pas ontvangen als ook de tweede ouder komt te overlijden, moet de erfbelasting worden voorgeschoten door de langstlevende ouder. In het geval van Jos en Karin kan dat niet, omdat bijna al hun spaargeld in het huis zit. Om zulke situaties te voorkomen, kan uitstel van de erfbelasting worden opgenomen in het testament.”

60% van de Nederlanders heeft geen testament

“Hoeveel geld mogen we belastingvrij schenken aan de kinderen?”

“Ouders mogen per jaar €5.277 belastingvrij schenken per kind. Daarnaast mogen ze onder voorwaarden, als de kinderen tussen de 18 en 40 jaar oud zijn, belastingvrij eenmalig óf in twee delen een bedrag van €52.752 schenken. Heb je weinig spaargeld, dan kun je ook schenken ‘op papier’. De schenking hoeft dan niet meteen te worden betaald: de kinderen houden het als het ware tegoed. Ouders betalen er weliswaar rente over, maar verlagen er óók de erfbelasting mee.”

“Als wij later naar een zorginstelling verhuizen, blijft er dan nog geld over voor onze kinderen of gaat de gehele erfenis op aan (zorg)kosten?”

“Omdat de eigen bijdrage vermogens- én inkomensafhankelijk is, geldt: hoe meer vermogen en inkomen je hebt, hoe meer je moet betalen om in een zorginstelling te mogen wonen. Dat bedrag kan oplopen tot €2.284,60 per maand, dus veel mensen zijn bang dat ze hun huis moeten “opeten” en er niks overblijft voor de kinderen. In de praktijk valt dat vaak mee. Verhuizen Jos en Karin allebei naar

een zorginstelling, dan wordt hun huis pas na twee jaar meegerekend als vermogen. Omdat het CAK, de instelling die de eigen bijdrage berekent, ook nog eens twee jaar terugkijkt, telt het eigen huis pas na vier jaar mee voor de eigen bijdrage. Tenzij het daarvoor verkocht wordt, uiteraard.”

Ben je lid van coöperatie DELA en benieuwd hoe het zit in jouw situatie? Neem dan contact met ons op voor kosteloos advies. Onze consulenten hebben een notariële achtergrond en staan je graag te woord. 040 219 91 00 / voorelkaardesk@dela.org

Ben je geen lid van coöperatie DELA maar heb je interesse in onze dienstverlening? Neem dan contact op met onze Klantenservice via 040 260 16 36 (bereikbaar op werkdagen van 8.00 tot 20.00 uur).

* Het vraaggesprek met Jos en Karin is gebaseerd op veel gestelde vragen van leden van coöperatie DELA.

80% van de jonge, Nederlandse gezinnen heeft nog geen voogd benoemd voor de kinderen

Wat kost een begrafenis of crematie?

Een crematie kost gemiddeld €8.500, bij een begrafenis komen daar nog de kosten van een grafsteen en een uitvaartdienst in de kerk bij. Een eenvoudige steen kost al snel €1.000 en een uitvaartdienst in de kerk kost zo'n €550. Met het DELA UitvaartPlan verzekert je jezelf en je nabestaanden voor het regelen én de verzorging van je uitvaart. De uitvaartverzekering bestaat uit een naturaverzekering die veelvoorkomende diensten dekt, zoals het vervoer van de overledene, de kist en de rouwkaarten. De verzekering heeft daarnaast een vrij besteedbaar bedrag van minimaal €587. Dat bedrag kan gebruikt worden voor bijvoorbeeld bloemen, een rouwadvertentie, een grafsteen of andere persoonlijke wensen van de overledene.

Benieuwd naar jouw opties? Op www.dela.nl lees je meer.

De dienstverlening van coöperatie DELA: méér dan uitvaarten

“Had ik maar ...”, “kon ik nog maar even ...” Veel mensen worden door het overlijden van een dierbare geconfronteerd met zaken die ze nog hadden willen zeggen of regelen. Om mensen te helpen dat al bij het leven te doen, hebben we onze dienstverlening door de jaren heen uitgebreid. Zo ondersteunen we bij het regelen van bijvoorbeeld voogdijdschap, nalatenschap, het opmaken van testaments en het doen van schenkingen. Via ons platform www.dela.nl/watjemegeeft inspireren we mensen tot het uitspreken van mooie, ontroerende woorden. Niet als het straks te laat is, maar gewoon nu de ander het nog hoort. Want, wat je meegeeft, is wat je straks achterlaat.